

OBRITNIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“
(Lovro Pičman). Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15.
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.— „
posamezna številka . . . 1.50 „

*V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto II.

Ljubljana, dne 15. septembra 1933.

Štev. 18.

Občinske volitve in obrtništvo

Gospodarsko in politično so občine ona telesa, ki so posameznikom — občanom — najbližje, najsibo v socialnem, gospodarskem ali kateremkoli drugem pogledu. Prav zato je pa tudi potrebno, da se predstojajočim volitev v občinske uprave obrtništvo udeleži polnoštevno ter si izposluje tudi zastopstva, kot mu pripadajo po njegovi številni in pa davčni moči.

Namen občinskih volitev ne sme imeti politično strankarskega obeležja — borbe med stanovi in posamezniki, in osebnih koristi — temveč biti gospodarsko socialen. Namen in pogoj, ki ga moramo stavljati pri tem je, da pride ljudska volja polno do izraza, in da bodo izbrani v občinske uprave le možje, kateri morejo s svojo preteklostjo in dosedanjim delovanjem v splošno korist prejeti zaupanje volilcev — občanov — da upravljajo občino v polno zadovoljstvo ljudstva in njega interesov.

Ne bo lahka stvar izbrati take može, katerim je naloga upravljati občinsko premoženje in skrbeti za dobrobit občanov; to je, da imajo ti lastnosti, kot poštenost, neomadeževanost predvsem pa smisel za splošno korist, kateri se morajo brezpogojno podrediti, kajti danes so časi resni in zato rabimo dobrih gospodarjev ter mož, ki imajo vse vrline, ki bodo svetovalci v novih občinskih odborih. Kdor ne poseduje teh kvalitete, ne more in ne sme biti funkcionar v nobenem občinskem odboru, pa naj si bo, da je pripadnik te ali one bivše politične, pa tudi sedanjih strank.

Pogoj pa je tudi, da pridejo v uprave ljudje, ki bodo garancija s svojimi osebnostmi, da bodo resnično delovali po zgornj omenjenih načelih ter v dobrobit vsega naroda in države, to je na osnovi brezkompromisne jugoslovanske narodne in državne skupnosti.

Za obrtništvo so pa te volitve važne in pomembne tembolj, ker gre tu za zastopstvo obrtniškega stanu kot celote, katera je predstavljala vsekdar najmočnejšo oporo državi, poleg kmeta in delavca. Se celo več, obrtništvo po svoji davčni moči prednjači in prekaša vse druge gospodarske stanove. Zato pa je tudi prav, da pride na odločilna mesta, in v tem razmerju odloča. Pri tem moramo ugotoviti, da je danes obrtništvo žal v občinskih upravah zelo slabo zastopano, čeprav predstavlja v mnogih nadpolovično davčno moč, kar je predvsem posledica tega, da se je obrtništvo brigalo svoj čas za vse drugo, in se udeleževalo vsepovsod, ni pa našlo časa in ne potrebe, da bi zastopalo svoj stan, kakor je njega potreba, temveč je celo svoje najboljše moči dalo na razpolago raznim političnim strankam, pri čemer je obrtništvo samo izgubljalo na ugledu.

Novi zakon o občinah predvideva — čeprav ni popoln do vseh mej, kar se je tudi v banovinskem svetu poudarjalo, da ni brez hibe — dobro to stran, da morajo biti liste vezane na osebo, katera je moralno odgovorna in splošna znana ter upoštevanja vredna. Nikakor pa ne veže in more vezati osebe na kako politično formacijo, za katero se skriva in hoče ščititi s kakršnimikoli sredstvi, tako osebo pred moralno odgovornostjo.

Posebno važno pri teh volitvah je tudi dejstvo, da je izvedena komasacija občin; ali združitev več občin skupaj v eno. Prav zato bodo tudi lica in osebnosti novih občinskih uprav gotovo zahtevala polnih ljudi na teh mestih, ki se bodo morali vsestransko izkazati, kajti način, ki je izveden s komasacijo, predstavlja za našo banovino poizkus. Bodočnost bo pokazala, v kakšni meri se je ta poizkus posrečil, in kaj dobrega, odnosno slabega je prinesel, in v kakšni meri se bodo izkazale nove občinske uprave kos nalogi, ki jo bodo prejele od občanov.

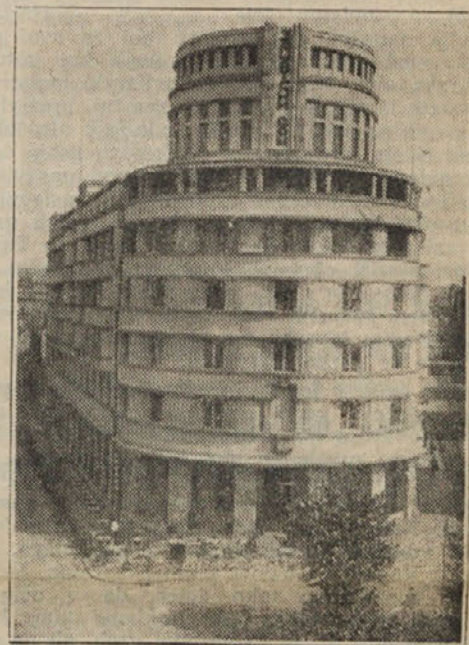
Za nas jugoslovanske obrtnike je jasno predvsem to, kar je, kot smo že uvodoma menili, da se bomo in se moramo volitev v občinske uprave, kot jak gospodarski faktor udeležiti, zahtevati upravičenih zastopstev, in da bomo za svoj stan tudi dobili taka zastopstva, kot nam pripadajo. Obenem moramo pa tudi paziti nato, da bodo tudi drugi stanovi in ostali občani postavili v občinske uprave može, ki niso nikakor moralno umazani po svoji preteklosti in v udejstvovanju v javnem življenju. V občinske uprave spadajo predvsem ljudje, ki so sami v svojih gospodarstvih dokazali zmožnost biti izvoljeni tudi v te uprave in kot taki biti osebno odgovorni za gospodarstvo občine.

Zato mora jugoslovansko obrtništvo pri sestavi kandidatnih list za občinske volive sodelovati in odločati, kdo more in kdo ne more biti zastopnik občanov v novih občinah. Je pa tudi naša dolžnost, kot pozitivnih državljanov, da vse dobro, posebno pa, kar se tiče gospodarstva in socialnih vprašanj, v bodočih velikih občinah rešujemo tako, kot nam narekuje naša zmožnost in življenjska praksa, katero smo si pridobili kot pripadniki gospodarskega stanu. To bo pa mogoče storiti le s tem, ako postavimo dobre gospodarje na prava mesta.

Obrtništvo Dravske banovine je torej treba, da kompaktno in enotno nastopa vsepovsod pri volitvah v občinske uprave brez ozira na osebne interese posameznikov, kajti pred očmi nam mora biti le sloga, s katere pomočjo bomo tudi v občinskih upravah zastopani tako, kakor je naša želja in so naše potrebe.

Obrtniški dom v Beogradu

V nedeljo, dne 3. septembra je bil na zelo svečan način otvorjen novi obrtniški dom v Beogradu.

Dvorana, v kateri se je blagoslovitev in proslava vršila, je bila polna povablencev iz vseh krajev naše države, bili so pa prisotni tudi bolgarski obrtniki, ki so v preteklih dneh posetili našo državo. Obred posvetitve je izvršil beograjski episkop ob veliki asistenci duhovništva. Po izvršenih verskih obredih je g. episkop imel daljši, zelo pomemben govor in med drugim dejal ter naglasil pomembno vlogo obrtništva od najstarejših časov pa do današnjih dni ter ulogo, katero treba, da igra obrtniški stan v bodočem gospodarskem življenju.

Zatem je predsednik fonda Znanstvenega doma g. Mihašlo Stojadinović pozdravil vse prisotne in na kratko pojasnil, kako je prišlo do te zgradbe. Nato je povzel besedo predsednik Znanstvene komore v Beogradu g. Milan J. Stojanović, ki je v svojem, njemu lastnem govoru orisal zgodovino beograjskega in srbskega obrtništva. Na kraju svojega govora je tov. Milan J. Stojanović naglasil potrebo mednarodnih zvez obrtniškega stanu in podčrtal pristrane odnose z brati bolgarskimi obrtniki.

Povzel je besedo predsednik Zveze obrtnikov iz Sofije g. Slatkov v imenu bolgarskih obrtnikov in med drugim dejal:

„Naj to dejstvo registrira epoho edinstva naših dveh narodov in s tem celega Balkana. Vračajoč Vam pozdrave bolgarskih obrtnikov, želim, da se delo obrtništva obeh držav v bodoče kreta v znamenju bratstva, ljubezni in večjega razumevanja.“ Besede g. Slatkova so bile sprejete od navzočih z burnim odobravanjem.

Med drugim so pozdravili in govorili še sledeči zastopniki: predsednik Znanstvene komore v Zagrebu tov. predsednik Ramušćak, za savez hrvatskih obrtnikov tov. Ivo Milošević, predsednik Znanstvene komore v Sarajevu tov. Dušan Marić in drugi.

Na koncu je govoril še enkrat tov. Milan Stojanović, kateri se je topla zahvalil vsem govornikom za pozdrave. Tovarišem gostom iz Bolgarije je tov. Stojanović izrazil pripravljenost jugoslovanskega obrtništva, da bratom bolgarom v vsaki priliki pridejo v pomoč, kadar bodo oni to pomoč rabili za gospodarski in kulturni podvig obrtništva bratske Bolgarije. Svečanost je trajala nad 3 ure. Zvečer pa je fond „Znanstvenega doma“ priredil banket, pri čemer je bilo izrečenih mnogo besed, ki so potrdile, da smo obrtniki naše države v vseh vprašanjih popolnoma solidarni in da bo le tako delo zasiguralo uspehe obrtniškega stanu.

Drugi dan so beograjski tovariši priredili za povablence in bolgarske goste avtomobilski izlet

na Oplenac in Topolo, kjer je bilo prirejeno kosilo in s tem ta veličastna in redka svečanost zaključena.

Društvo jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino v Ljubljani je prejelo posebno vabilo, a se žal ni mogel te pomembne slavnosti nikdo udeležiti izmed vodilnih funkcionarjev, ker se je ta dan vršil ustanovni občni zbor podružnice DJO v Kranju in tudi sestanek drugje. Pač pa je predsedstvo poslalo daljšo pozdravno brzojavko in posebno pismo.

Ob priliki otvoritve Zanatskega doma je bila izdana posebna spomenica, iz katere v prevodu prinašamo pomembno zgodovino beograjskega obrtništva v podlistku, vsled njene važnosti in dokaz vsem onim, ki so imeli srbsko obrtništvo v naših krajih za nezrelo in nesposobno. Ta zgodovina je dovolj zgovoren dokaz, da so srbski obrtniki mnogo bolj zavedni in samozavestni, kot smo pa slovenski obrtniki in jih moramo zato v tem pravcu le posnemati.

Neokusna reklama

Prejeli smo od agilnega Društva obrtnikov dopis, v katerem se nam poroča, kako se uporablja šolsko mladino v agitacijske svrhe za tuje izdelke. Vsled tega je društvo naslovilo na vodstvo šole primeren dopis, katerega v celoti objavljamo, kajti naša dolžnost je, da pridemo tem zlom že pri koreninah v okom. Dopis se glasi:

P. n. vodstvo šole.....! Obrtništvo preživlja današnji čas najhujši boj za svoj obstanek, med njimi pa bilje najhujši boj gotovo čevljarstva, kajti očetje čevljarstva mojstri v premnogih slučajih niso več zmožni preživljati celo svojih najdražjih, svojih nedolžnih otročičev, pomoči iščejo povsod, zato si društvo usoja opozoriti ugledno vodstvo in Vas gospod upravitelj, da iz socijalnega vidika po možnosti zasledujete pokret obrtnikovega položaja in pri raznih prilikah razlagate šolski deci, kako ubogi so danes nekateri stariši obrtniki, ki imajo vso voljo za delo do države in kralja, a ne morejo dobiti dela, da bi s tem zaslužili vsaj skromen kosček kruha svojim dragim in sebi, ter bi za zimo mogli misliti, kako se gorko obleči itd.

Kdo je kriv temu zlu? Razna tuja podjetja, ki za Judežve groše prodajajo za isto in tudi višjo ceno svoje manj vredne izdelke, ter z bogato reklamo preslepijo ubogega konsumenta, da kupuje to tuje blago, kateri pa se ne zaveda, da pospešuje s tem uničevati naše narodno gospodarstvo. Naloga nas vseh, predvsem pa naloga šolskih vodstev bi bila bojkot tujega blaga. Ali danes se dogaja na žalost samo nasprotno. Nekateri se spozabljajo tako daleč, da v očigled nedolžnih otrok delijo take reklame tam, kjer to ne sme biti. Ali ni to narodni greh, ali ne pomagamo na ta način uničevati tiste ljudi, v katerih žari ljubezen do domovine in do vsega, kar je njenega in tako pomagajo tem uničevalcem narodnega imetja; uničevalcem našega narodnega človeka, da polnijo svoja žrela na cenen način z razdelitvijo reklame.

Skoro ne verujemo, da bi prišel ukaz zato od katerikoli oblasti, ako pa, tedaj bi morala šolska vodstva opozoriti najbližje obrtniške organizacije, da proti takim ukazom energično protestirajo. Vsa taka podjetja naj si oskrbijo svojo reklamo na katerikoli način, saj imamo vendar za-

devne obrti, ki plačujejo visoke državne in avtonomne doklade, a zopet moramo gledati, kako se jim na ta način krade kruh, kosček za kosčkom.

V nadi, da ugledno vodstvo naš apel vzame iz socijalnega in narodno gospodarskega vidika na znanje, beležimo z obrtniškim pozdravom.

Tako reklamo si dovoljuje tvrdka Bač, kar žalibog nam obrtnikom ni mogoče; ni pa tudi okusno še manj pa pravilno, zato smo prepričani, da bode vodstvo prizadeto šole in vsa ostala vodstva šol strogo izključila vsakršno reklamo v šolskih prostorih za inozemske izdelke.

Obrtniški sporazum in njega ovire

Zadružništva so različne organizacije, ki imajo namen da delujejo za procvit in dobrobit; ter da ščitijo in branijo člane v zadruzi. Razlikujemo v glavnem dve vrsti organizacij, prostovoljne in obvezne, katere imajo pa skoraj eni in isti namen — pomagati članstvu — vendar pa imajo obvezne organizacije strogo določen delokrog, v katerem okvirju vodijo svojo — v našem slučaju — obrtniško borbo.

Novi obrtni zakon je glede obrtnih organizacij precej širokogruden, vendar pa daje možnost obrtništva, da se lahko kompaktno združi v eno močno gospodarsko fronto, kar se opaža, da gotovim krogom ni po volji. Zakaj? Iz različnih člankov, govorov in drugih dejanj se jasno zrcali ogabna reklama za dejanja, ki so bila z vso človeško prefriganostjo, zavijanjem in napačnimi poročili vnešena in raztrošena med slovensko obrtništvo. Celot svetega Duha — škofa — in druge osebnosti se je uporabljalo in iznašalo. Z umetniško fineso in judežvo nesramnostjo se jih je vpletalo v venec psihološkega stanja slovenskemu obrtniku.

Zadružništvo pri slovenskem obrtništvu mora biti popolno in svobodno. Član združenja je vsak, kdor ima obrtni list. Vsako združenje mora biti član okrožnega odbora. Zbornični član pa je samo zbornični odbornik (svetnik). Vsi drugi smo pa pripadniki; tako pojasnilo nam je dal ugledni zbornični svetnik. Nerazumljivo nam je, da plačujemo zbornične doklade, pa nismo člani; vsaka organizacija prizna članstvo če plačujemo predpisano doklado (članarino). Zakaj ni tako pri zbornici za T. O. I.? Pri zgoraj omenjenem pojmovanju ima zbornica za T. O. I. 16 članov obrtnikov, drugi smo pa pripadniki. Pojma o članu ali pripadniku mislimo, da ni potreba posebej razlagati, vsaj je popolnoma jasno.

Za leto 1930. je zbornica za TOI v Ljubljani zbrala zelo ogromen znesek. Navaša se ga povsod, kot največjo dobrino in koliko dobrega se je storilo z njim obrtništvu. Očita se mestom v dravski banovini, da ničesar ne daje za obrtništvo. V Zagrebu pa, da podpira obrtništvo tudi mesto, banovina i. t. d. Kdo pa je temu kriv? Morda pripadniki? Obrtni šole, strokovne tečaje, razstave, gospodarske naprave, pospeševanje obrti vse ste plačali od doklad pripadnikov. Mi smo Vam dajali, da ste mogli vsaj dajati nazaj.

Navajate in tarnate, da so vse vloge in pritožbe brezuspešne, ki jih pošilja okrožni odbor, kakor zbornica za T. O. I., zakaj?

Kaj pa je zbornica? Mislim, da ni statistični urad za državo. Sami navajate v obširni razpravi, da je zbornica v prvi vrsti zato, da se bori za

pravice pridobitnih krogov. Glede tajnika v obrtnem odseku pa moramo tudi to pojasniti, da še dolgo ni samostojen, kakor tudi predsednik odseka ni samostojen in neodvisen. Skrbno se ovira vpogled v zbornično delovanje. Vemo pa že z ozirom na to, ker je bilo že dosti časopisnega klanja, da so temu krivi posebni vplivi. Da je to res in škodljivo nam povedo poročila, ki jih imamo. Če hočemo uspehov, je treba priti vsemu zlu do živega. Če se rane skrivajo ter čaka, da se same ozdravijo, nastanejo infekcije še močnejše, ter pridejo do popolnega izraza. Skupna protestna zborovanja okrožnih odborov so jasen dokaz, da je treba skupnosti; ampak če že vse vidite, je lepo, da tudi poveste. Vi oficijelni zastopniki obrtnikov, po Sloveniji grmite in vabite poslušalce, obenem pa ne vidite dela, ki ga vrše naši bratje; ugovarjate in zabavljate tistim, ki hočejo res skupnosti. Dokler ne bomo od Hrvatje, Srbi in Slovenci v skupni kompaktni obrtniški fronti, toliko časa še nam Slovencem ni treba misliti v boljšo bodočnost. Oni delajo lahko brez nas, a mi ne brez njih in preko njih. Trkate se na prsa, kot sami — sam gospod, kdo je kriv? Kdo bo pomagal? Kdo naj reši? Pravite nihče nam nič ne da, vse mora obrtništvo v Sloveniji samo vzdrževati, pravite smo tako majhni, tako ubogi, da se še sami ne moremo vzdrževati. Ali je to res?

V nekem listu pa pravite: največji budžet izkazuje zbornica za T. O. I. v Ljubljani, ki znaša preko 4.900.000.— Din za eno leto (tako visokega proračuna ni imela nobena gospodarska zbornica v državi, čeprav so po obsegu veliko večje, kakor je naša). Pravite, da je žrtvovala za gotove svrhe, ki sploh ne spadajo v njen delokrog — zakaj pa in komu? Čemu se meče denar za stvari, ki ne spadajo v njen delokrog. Pač vemo mi in veste Vi.

Krojač z dežele je stavil to-le vprašanje: Gospod, kako je mogoče, da moj sosed vozi skozi celo leto in dan z dvema paroma konj les in drugo, včasih pa še z en par vola, pa ima predpisano le 25 m ceste za posuti. Jaz sem pa krojač, ki delam sam z enim vajencem, zvoim vse s kolesom, kar rabim za svojo obrt in družino, nimam niti dvokolnice pri kajži, pa imam predpisano 74 m ceste za posuti. — In solze so se mu vlile po obrazu.

Drugi primer: Vi gospod od kdaj pa smo obrtniki taki bogataši, pogledajte, naša vas ima preko sto števil, imamo precej velikih posestnikov, jaz sem čevljar, ki delam samo z enim pomočnikom in dvema vajencema, svoje hiše nimam, pač pa sem četrti v vasi, ki plačujem največ davka. Kaj pravite k temu, berač je danes bogataš, ali je to mogoče?

Pa še en primer: Veste to je pa hudič — pravi — rabil sem stekleno posodo za izložbo. Šel sem v trgovino, vprašal, koliko stane — 340 Din, je sledil odgovor — predrago je. Ja veste je česko steklo, brušeno, visoka carina, ni mogoče ceneje. Povedal sem tovarišu, pa mi je dejal, več pri Rogaški slatini je glažuta, tam delajo različne stvari — res sem šel ob priliki tja, pa sem dobil prav tak izdelek za 90 Din. Ali je to greh zoper sv. duha. Jaz pa mislim, da je to greh prav zober Boga Očeta samega.

Neki važni spis ljubljanske zbornice za T. O. I. pravi: Pokazalo se je, da je potrebno, ako se zbornice večkrat ne samo enkrat na leto snidejo, da se pogovore in kompromisno rešijo skupne zadeve ter kompaktno stopijo pred pri-

Zgodovina beograjskega obrtništva

V prevodu iz spomenice ob priliki otvoritve in blagoslovitve Obrtniškega doma v Beogradu 1935.

Veličastni obrtniški dom, katerega blagoslovitev slavimo danes, je krona velikega razdobja naporov, borb, požrtvovalnosti, samozavešnosti in vztrajnega dela beograjskega obrtništva.

Dolga in zanimiva je zgodovina beograjskega obrtništva. Ista je zelo tesno zvezana z burno in krvavo preteklostjo naše prestolnice. Zavidljiv svojemu prirodnemu položaju, kateremu se ima Beograd zahvaliti je že od najprijetnejših časov pa do danes, pomembno obrtniško središče. V teku celih vrst stoletij, v katerih je bil Beograd poprišče krvavih bojov je Beograjsko obrtništvo spoznavalo razdobja tako napredka, kakor propadanja. Ali beograjsko obrtništvo ne ozirajoče se na trenotne in prehodne okolnosti, svesto si svoje velike vloge v svojem gospodarskem življenju, je vztrajno in neustrašeno gradilo sebi pot in nesporno more biti ono ponosno z rezultati, ki jih je do sedaj doseglo.

Novejša zgodovina Beograda je priča, s kakšnimi težkočami se je moralo boriti beograjsko obrtništvo. Pod vladno Turkov so bili skoncentrirani vsi pomembnejši obrti v turških rokah, med tem ko so se morali Srbi baviti samo z manj pomembnimi obrti. Razumljivo je, da je pod takimi okolnostmi odhod Turkov moral zelo občutljivo vplivati na položaj obrtniške delavnosti v Beogradu. Ne samo, da so Turki s seboj odnesli obrte, ki so jih imeli v svojih rokah, temveč so polagoma začeli propadati tudi razni drugi obrti, kateri so odgovarjali dotedanjim potrebam vzhoda. To je bil vzrok, da je v beograjski obrtniški delav-

nosti nastopilo razdobje nagle preorijentacije in pristop k novim obrtom zapada.

Toda za beograjsko obrtništvo taka preorijentacija ni bila lahka stvar. Prav tako ni bilo lahko, da beograjsko obrtništvo pristopi k novim obrtom zapada z isto brzino, s katero so se menjale navade in potrebe, kakor je življenje menjalo svojo fizionomijo.

Tedanje srbske oblasti so v svrhu tega, da bi čim bolj pospešile gospodarski razvoj države in širjenje zapadnih obrti pozvale inozemske obrtnike v Beograd in jim dale posebne ugodnosti. Prihod inozemskih mojstrov, katerih dotok je bil v glavnem iz sosedne avstroogrške monarhije je zelo mnogo doprinesel k napredovanju zapadnih obrti v naših krajih in gospodarskemu razvoju mlade srbske države. Vendar so pa posebne ugodnosti, ki so jih uživali inozemski obrtniki privedle obrtnike domačine v zelo težak položaj. Tako so morali srbski obrtniki odgovarjati zelo strogim in težkim esnafskim (prisilna rokodelska združba) predpisom med tem, ko so inozemci bili oproščeni vsega tega. Tembolj še zato, ker so bili lahko hvaležni kapitulacijam, ki so ostale v moči tudi po osvobojenju Srbije in po katerih so inozemci v otomanskem imperiju bili v povsem privilegiranem položaju; inozemci so uživali tako davčne kakor druge ugodnosti. Po drugi strani so oni čisto, namesto da bi razvili obrtniško delavnost v Beogradu, prinašali seboj obrtniške izdelke iz svoje države in jih prodajali ter so se po prodaji s seboj prinesenega blaga v največ slučajih vračali nazaj.

Vse te okolnosti so pripeljale v težak položaj domače obrtnike; pa so zato v pravično zavarovanje svojih interesov beograjski obrtniki pokrenili akcijo proti privilegijam inozemcev. Pod pritiskom njihovih vse energičnejših zahtev so srbske oblasti poskušale štirideset let

preteklega stoletja, da s posebno uredbo regulirajo položaj inozemskih mojstrov. Na podlagi odredb te uredbe so inozemci po eni strani morali dokazati, da so se izučili obrti, a po drugi, da so se morali včlaniti v obstoječih esnafih, odnosno, da niso mogli ustanavljati svojih posebnih esnafov. Med tem so oni pod močjo zaščito svojih diplomatskih predstavnikov v največ slučajih odklonili, da bi se pokoravali naredbam srbskih oblasti.

V teku časa so se razmere v Beogradu znatno spremenile. Uvozna trgovina je začela zavzemati čim dalje večji obseg in ogrožala obstoj mnogih obrti. Zato so začeli obrtniki borbo proti uvozni trgovini, kakor proti trgovcem, ki brezpravno vrše obrtniško delo. Obrtniki so vodili borbo preko svojih esnafskih organizacij urejenih po srednjeveškem vzorcu. Vse do pred koncem preteklega stoletja so ostale stare esnafske organizacije edine zaščitnice obrtništva. Vendar pa je vpliv časa mnogo pripomogel, da so te organizacije čimbolj zgubljale na svojem pomenu. Novo urejene razmere in gospodarski razvoj so bile posledica oslabljenja starih esnafskih organizacij. To oslabljenje je narekovalo potrebo njih reformiranja in jih spraviti v sklad s spremenjenim položajem. Skratka pokazala se je potreba, da se mora položaj esnafov urediti zakonskim putem.

Prvo zakonsko mero v tem pogledu je izdal knez Aleksander Karadžević 19. avgusta l. 1847. z izdajo pomembne esnafske uredbe. S to uredbo je regulirano delo esnafov; a obrti so razdeljene na esnafske in neesnafske, v katere spada tudi trgovina. Knez Aleksander je v tej uredbi pokazal polno razumevanje za potrebe, želje in zahteve obrtništva. Z uredbo so bili obrtniki po eni strani zaščiteni od šušmarjev, po drugi strani pa od konkurence privilegiranih inozemcev.

Dalje prihodnjic.

stojno ministerstvo z svojo zahtevo. Tak skupen nastop je potreben že samo zaradi tega, da olajša referentom posameznih ministerstev delo. Kajti drugače mora vzeti v pretres posamezna mišljenja trinajstih zbornic, kar pa ni nikdar tako merodajno, če dajo zbornice skupno svoje zahteve. Evo to Vam naj bo dokaz, da Vaše godrnjanje o sistemu zbornic ni rešeno. Obrtništvo mora biti kompaktno organizirano in dokler ni organizirano

vse obrtništvo v eni fronti, toliko časa vaša predavanja o šušmarstvu, davkih in drugih nadlogah ne bodo imela uspeha. Saj obstajajo pisani dokazi, da v Sloveniji vedno plačamo najvišji odstotek davkov. Prav tako bo pa lahko potrditi, da je malo obrtnikov, ki ne bi bili deležni rubeža. Kdo je temu kriv, ali obrtnik? Obrtnik ne sme ne zoper svetega pa tudi ne zoper hudobnega duha, ali ni sedaj res tako?

cjan, predsednik podr. v Trbovljah je omenil: „Ko se je ustanovilo naše društvo v Trbovljah, so nam vsi nasprotovali in so se izražali omalovažujoče o našem delu. Toda danes, po nekaj mesecih obstoja, ko imamo organizirano vse obrtništvo v našem okraju in ko ne kupi noben obrtnik tovarniških čevljev ali obleke in ko vidijo naše vrste strnjene nas že vprašujejo pred vsakim ukrepom ali se strinjamo z njimi ali ne. Tudi pri volitvah v občinske odbore nastopimo enotno za svoje pravice.“

Zatem je prečital tajnik osrednjega društva pravila in podal potrebna pojasnila, katere so bile nato soglasno sprejete.

Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika soglasno tov. Uli Franjo, slikarski mojster, za podpredsednika pa tov. Jazbec Ivan, čevljarški mojster; v odboru pa so tovariši Striša, Vrančkar, Jeglič, Gospodarič, Perhaj, Debeljak, Bačič, Tabor in Podlogar Nežika. Namestniki tovariši: Dornik, Podlesnik in Klančar. V nadzornem odboru sta tov. Ravnikar in Mole, namestnika pa tov. Janc in Pečnikar.

Članarina se je določila enako kot pri ostalih podružnicah t. j. Din 12.— na leto za redne in podporne člane, pristopnina Din 3 za oboje. Ustanovnina Din 200.

Pri raznoterostih je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva znižanje obrestne mere, davčnih in socialnih dajatev, ukrepe za omiljenje konkurence in kaznovanje povzročiteljev šušmarstva ter razpis volitev v Zbornico za TOI in okrožne odbore, da dobe končno obrtniki tudi v teh ustanovah take zastopnike, ki si jih bodo sami izbrali.

Po govorih tov. Košaka in Kunstlerja se je tov. predsednik Uli najlepše zahvalil vsem, ki so pripomogli do ustanovitve podružnice DJO v Radečah pri Zidanem mostu in zaključil po triurnem razpravljanju uspelo obrtniško zborovanje s pozivom na vse navzoče, da naj nastopijo pri bodočih občinskih volitvah vsi obrtniki enotno za svoje zastopnike, ki si jih izberejo iz obrtniških vrst.

Društvo jugosl. obrtnikov za Drav. banovino v Ljubljani, sklicuje za nedeljo, dne 17. t. m. delegatsko konferenco svojih edinic, ki se bo vršila točno ob 9. uri dopoldne v hotelu Štrukelj, Kolodvorska ulica.

Vič pri Ljubljani. Izredna odborova seja podružničnega odbora se vrši v ponedeljek dne 18. septembra ob pol 8. uri zvečer v gostilni Oblak na Gličah.

Moste pri Ljubljani. Dne 31. avgusta t. l. se je vršil v osnovni šoli v Mostah obrtniški sešatek, katerega se je udeležilo nad 60 obrtnikov in obrtnic, članov podružnice, na katerem se je poročalo o delovanju društva in doseženih uspehih. Predsednik tov. Pavčič pa je zelo obširno razložil način plačevanja davkov in drugih socialnih dajatev. Končno se je sklenilo, da nastopi obrtništvo iz Most pri bodočih občinskih volitvah, kot posredovalec med vsemi volilci in jih bo združilo na kompromisno listo. Tozadevno bo povabil volilni odbor obrtnikov, od vsake stranke in korporacije v Mostah po dva zastopnika na razgovor.

(Op. ur. Med tem se je že dosegel sporazum za enotno gospodarsko listo v Mostah, na kateri bodo obrtniki povsem zadostno zastopani.)

Bled. V nedeljo dne 10. t. m. se je vršila dopoldne na letnem telovadišču poleg sokolskega doma velika obrtniška tombola, ki je v vseh pogledih dobro uspela, tako za podružnico DJO na Bledu, ki jo je priredila in za one, ki so bili toliko srečni, da so zadeli tombole. Občinstva je bilo zelo mnogo, nad vse pričakovane prirediteljev. — Po tomboli se je vršila obrtniška veselica v prostorih sokolskega doma, na kateri je pridno sviral orkester podružnice v zadovoljstvo gostov. Tombole in veselice so se udeležili tako razni predstavniki kakor mnogo tujcev in so se o prireditvi pohvalno izrekli. Prepričani smo, da je tako materjalni kakor moralni uspeh prireditve tombole in veselice za podružnico zadovoljiv, izrekamo poštreno vodstvu podružnice in tov. Janu ml. naše čestitke.

„Društvo jugoslovanskih obrtnikov za Drav. ban. v Ljubljani“

Osrednji odbor: Ljubljana.

Podružnice: Bled, Celje, Dravograd, Kranj, Laško, Logatec, Maribor, Moste, Radeče pri Zid. mostu, Trbovlje, Vič, Vrhnika, Žiri.

Ustanovni občni zbor podružnice DJO v Kranju.

V nedeljo, dne 3. septembra t. l. ob deveti uri dopoldne se je vršil v prostorih hotela „Jelen“ v Kranju ustanovni občni zbor podružnice DJO.

Občni zbor je otvoril s pozdravom na navzoče predsednik pripravljalnega odbora tov. Rebol Lovro, katerega se je udeležilo 69 samostojnih obrtnikov odn. obrtnic, ter več zastopnikov podružnic DJO na čelu s predsednikom osrednjega odbora tov. Pičmanom. Posebno pa je pozdravil še navzočega zastopnika sreskega načelstva v Kranju g. Mrkalja in mestnega župana v Kranju g. Cirila Pirca. Nakar je prečital še pozdravne čestitke, ki jih je prejel za ustanovni občni zbor, imenoval zapisnikarja ter dva overovatelja ter pozdravil tudi zastopnike dnevnih časopisov.

Tov. Rebolj je v svojem uvodnem govoru nanizal vse potrebe, ki narekujejo ustanovitev tega društva v današnjem času, kakor tudi se je spomnil delovanja bivšega obrtnega društva v Kranju in navedel nekaj njegovih zaslug in uspehov. Apeliral je na obrtništvo, da naj dela in, da tega dela ne ovira. Pogoji pa ako se hoče delati je, da imamo pri hiši vse v redu in gospodarija, ki bo vsak plevel sproti odstranil. Gledati moramo, je dejal na koncu svojega govora, da bo naš rejenček enkrat krepak. Zvesti in poštenu moramo biti Jugosloveni in marljivo obrtniki, s čemer je končal svoj uvodni govor.

V imenu mestne občine je pozdravil zborovanje župan g. Ciril Pirc, najpriskorneje ter povdaril in pravilno naglasil, čemu se danes posamezni stanovi organizirajo, kajti posameznik ne more vztrajati, vztrajati je pa mogoče le združeno v organizacijah. Med ostalim je dejal: „Priatelji, zdrava in srečna ideja, da se organizirate v močnem društvu jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino, da tako ramo ob rami, sebi pomagata. Verjemite mi, da bo Mestna občina, kolikor bo to mogoče Vam zvesto stala ob strani. Čestitam Vam in želim, kar najlepšega uspeha.“ Za besede župana se je predsedujoči zahvalil, zborovalci so jih pa nagradili z odobravanjem.

Za tem je povzel besedo predsednik osrednjega odbora tov. Pičman, ki je kot kranjski rojak pojasnil pomen in namen društva. Naglasil je vse naloge društva, posebno pa je poudaril dejstvo, da je društvo nepolitično in da moramo obrtniki enotno vsepovsod nastopati, ter da moramo le v močnem društvu, ki ni samo lokalnega pomena, uspevati in doseči uspehe.

Poročilo pripravljalnega odbora je podal predsednik tov. Rebolj ter prečital tozadevno sestavljen zapisnik. Sledilo je čitanje pravil, ki so bile soglasno brez ugovora sprejete.

Pri volitvi predsednika, podpredsednika in odbora se je razvila daljša debata in je bilo predlaganih več tov. tako za predsednika, kakor podpredsednika. Volitve so se vršile po listkih in je bil izvoljen za predsednika tov. Rebolj Lovro, za podpredsednika tov. Pollak. Tov. Rebolj se je zahvalil za izvolitev in apeliral na vse, da skupno delujejo v procvit društva. Tov. Šiška je nato predlagal, da naj se odbor sestavi kompromisno tako kakor je bil izvoljen predsednik in podpredsednik to je 7:5, ter da naj predlaga vsaka skupina po enega člana, ki bosta sestavila tozadevno kompromisno listo. Izvoljena člana tov. Bitenc Joža in Kos sta sestavila kompromisno listo, ki je bila brez ugovora soglasno sprejeta. Odborniki: Kristan Peter, Smole Alojzij, Šorn Anton, Kern Adolf, Bitenc Joža, Šiška Josip, Sink Franc, Bohorič Franc, Zupan Janko, za namestnike odbor-

nikov: Debeljak Franc, Vidmar Franc, Pernuš Jože, Grebenčič Jože, Turnšek Zvonko, Bitenc Ivan ter v nadzorstvo 3 člani in njih namestniki. Nadalje so bili v odbor kooptirani kot zastopniki krajev izven mesta še 4 tovariši.

Pri nadaljnjem razpravljanju se je pooblastilo odbor, da imenuje delegate za zbor osrednjega društva, kakor tudi se je sprejela članarina, ustanovnina in pristopnina enako, kot pri ostalih podružnicah. Pri raznoterostih so čestitali še zastopniki tako tov. predsednik Pavčič iz Most pri Ljubljani, podpredsednik osrednjega odbora tov. Košak iz Ljubljane, tov. Sinkovec iz Žirov, in predsednik podružnice na Bledu tov. Jan, kateri so vsi povdarjali pomen in naloge, ki jih mora društvo zasledovati. Tov. Šiška pa je apeliral na vse navzoče obrtnike, da se udeležijo obrtniške razstave, ki se vrši od 1.—9. oktobra v Kranju in kjer bodo kranjski obrtniki dokazali uspeh svojega dela. Tov. Mihelčič je pozdravil zborovalce v imenu poverjenišva za list „Obrtnik“. Pred zaključkom pa je tov. predsednik Pičman opozoril zborovalce na bližajoče se občinske volitve, da se zavzamejo za obrtniška zastopstva, kakor nam pripadajo.

Tov. Rebolj je zaključil zborovanje po štirurnem razpravljanju z besedami: „Zasadili smo drevo, kateremu želimo vsi uspeha v dobrobit in slogu obrtništva.“ Zahvalil se je še navzočemu zastopniku sreskega načelstva, ki je vseskozi vztrajal in sledil zborovanju. Poleg tega pa se je tudi zahvalil vsem govornikom in udeležencem zborovanja, ki so ga s svojim posetom ovekovali.

Po uspelem občnem zboru podružnice so se udeleženci še slikali, nakar se je vršila dopoldne v prostorih hotela „Stara pošta“ velika obrtniška veselica, ki so se je udeležili najvišji predstavniki kranjskega mesta, sreskega načelstva in drugih uradov, kakor tudi obilo obrtniških voditeljev in drugega občinstva. Prepričani smo, da je tako moralni kakor gnotni uspeh podružnice tega dne povsem zadovoljiv.

Ustanovni občni zbor podružnice DJO v Radečah pri Zidanem mostu.

V nedeljo, dne 10. septembra t. l. se je vršil ustanovni občni zbor podružnice Društva jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino v Radečah pri Zidanem mostu v prostorih gostilne Franc Podlesnika.

Predsednik pripravljalnega odbora tov. Uli je otvoril zborovanje s pozdravom na navzočega zastopnika banovinskega sveta tov. Ravnikarja, župana g. Polanca, šolskega upravitelja g. Pečnika, načelnika obrtniške združbe g. Jegliča, podpredsednika in tajnika osrednjega odbora tov. Košaka in Kunstlerja iz Ljubljane, predsednika podružnice v Celju tov. Holobarja in tovariše, predsednika podružnice v Trbovljah tov. Kocijana s tovariši, zastopnika podružnice v Laškem tov. Peternela s tovariši in vse obrtnike in obrtnice iz Radeč in okolice, katerih je bilo navzočih preko 60. Nato je prečital predsednik še došle pozdrave Viške, Mariborske in Vrhniske podružnice.

Zatem so pozdravili zborovanje navzoči zastopniki: tov. podpredsednik osrednjega društva iz Ljubljane je razložil navzočim namen in pomen DJO za obrtni stan. Vzrok, da se obrtništvo in njegove zahteve niso upoštevale, je predvsem ta, ker ni bilo enotno organizirano. Dalje so gg. župan, šolski upravitelj ter banovinski svetnik in zastopniki podružnic obljubili novo ustanovljenemu društvu svojo vsestransko podporo in priporočali v obrtniških vrstah solidarnost. Tov. Ko-

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Stanje obrtnih zbornic

Zbornično glasilo, kakor tudi Obrtni Vestnik sta do zadnjega pisala, da so skupne zbornice edino prava dobrina za obrtniški stan. V nešteti člankih čitamo, da je obrtništvo v celi Jugoslaviji izvzemši Srbijo, zahtevalo skupne zbornice. Ali je to res? Poglejmo malo naprej. Res je, da smo imeli pred izdajo novega obrtnega zakona samo v Beogradu obrtniško zbornico za vso Srbijo.

Obrtništvo je v okvirju obrtnega zakona izvajalo te zbornice: v Sarajevu, Zagrebu, Osijeku, Splitu, Banja Luki in Skoplju. V Novem Sadu se je obrtništvo tudi izreklo za ločene obrtniške zbornice, vendar pa zbornični odsek dela ovire. Po zagotovitvi merodajnih krogov pa dobijo v najkrajšem času svojo obrtno zbornico tudi v Novem Sadu. V Podgorici pa vprašanje zbornic sploh ne obstoja, ker je na tem področju samo 800 obrtnikov. V Dravski banovini je pa tudi edina ovira zbornični odsek, da nimamo še danes obrtniške zbornice.

Sedanji predsednik zborničnega obrtnega odseka je sam sprožil leta 1928. vprašanje obrtniških zbornic; dobil je za to tudi ogromno večino glasov, še pričetkom leta 1931. je ponovno spisal okrožnico za samostojne obrtniške zbornice, vendar je prosil, da naj to ostane tajno, ker se ne more eksponirati; to pa zato, ker je zvezan. — Zelo značilno, kaj?

Neki zbornični svetnik iz Novega Sada mi je nedavno rekel: „Čudim se vam Slovencem, kako morete biti tako malo razsodni, da se nočete odločiti za obrtniške zbornice, katere so vendar edini spás obrtništva. Vaša zbornica je tudi velika ovira, da nimamo mi še sedaj svoje obrtniške zbornice v Novem Sadu. Pa mi jo moramo dobiti! Vam se pozna, da imate še švabsko vzgojo, pa boste že prišli do spoznanja, samo pozno bo. Škoda, da si še sedaj ne moremo biti edini (ja, pa je res škoda!). Ostali boste vi Slovenci in Črnogorci v svojih skupnih zbornicah; Črnogorcem se ni čuditi, saj jih je samo 800 obrtnikov. Ampak Vam Slovencem, ko Vas je 30 tisoč obrtnikov, se je pa res čuditi, da nočete biti sami gospodarji svojih zbornic — potem pa ostanete Slovenci in Črnogorci sami.“

Dobro bi bilo vedeti, če g. predsednik obrtnega odseka v ljubljanski skupni zbornici res ne more presekati svojih vezi, kakor tudi bi želeli vedeti, če res vseh 16 zborničnih svetnikov iz prepričanja misli, da imamo Slovenci resnično edini spás v skupni zbornici. Ako jih pa motijo številke, ki jih navaja ljubljanska skupna zbornica za leto 1930., koliko je obrtništvo sprejelo, pa je dolžnost gospodov zborničnih svetnikov, da vsaj malo pregledajo zbornične proračune in obračune prejšnjih let in gospodarstvo zbornice vobče malo preštudirajo. Njih dolžnost je tudi, da nam dajo kako poročila ali da na naša vprašanja odgovore. Mislimo, da niso zato, da število zborničnega pravilnika izpolnijo; z milijoni je šlo gor, z milijoni je šlo dol, pa nikjer stvarne kritike, — vprašanja smo stavili, pa nikakega odgovora, zakaj molčite?

Če smo zbornični pripadniki in plačujemo doklade, upamo, da smo tudi upravičeni staviti vam to vprašanje; prepričani smo, da se zavedate svojih dolžnosti in da Vam je blagor obrtništva ter skupnost celokupnega obrtništva Jugoslavije ljuba, ter da nam boste podali svoje mnenje? Zgodil se je slučaj, da je bil zbornični svetnik vprašan o važni zadevi zbornice, pa je odgovoril: „Jaz jako malo vem o zbornici, vsako leto pridem 3krat do 4krat na sejo v Ljubljano, da tam malo pokimamo, drugo pa gospodje v Ljubljani uredi.“

Bodi mož jeklen, pravico ljubi čez vse, bodi mož na mestu — drugače je bolje, da te ni; če radi vaš obrtnik trpi — potem gorje — kdo si želi take odgovornosti?

Vse naročnike »Obrtnika«, ki prejema list, pa ga še niso plačali, prosimo, da to čimprej store, ker se ta obrtniški list vzdržuje samo z naročnino brez drugih podpor.

Obrtniki, obrtnice! Čitajte, priporočajte in razširjajte naš list, ki zastopa prave obrtniške težnje!

„Obrtniška samopomoč“, reg. pom. blagajna v Ljubljani. Beethovnova 10. — Vsem članom in nečlanom v vednost in ravnanje! Priobčujemo prepis odloka Kr. banske uprave v Ljubljani z dne 19. julija 1933, ki se glasi: VIII. številka 3694/19, 19. julija 1933. Obrtniški samopomoči, reg. pom. blagajni v Ljubljani. V rešitvi tam. prošnje z dne 24. maja 1933. se, upoštevaje v tej vlogi iznešene razloge, ukine odločbo banske uprave z dne 15. maja 1933. II. br. 2238/1 gledečasne ukinitve nadaljevalnih poslov po naslovni registrirani pomožni blagajni, ker tvori članstvo te blagajne obrtniki, in je torej izključno stanovska institucija ter njeno dodelanje poslovanje za enkrat ne daje povoda za izredne ukrepe. Ni tedaj zadržka, da „Obrtniška samopomoč“, reg. pom. blagajna po sedanjih odobrenih pravilih naprej posluje. Namestnik bana, pomočnik: Pirkmajer, I. r. — Žig: ban Dravske banovine Ljubljana.

Časopisi in literatura

„Zanatlija“ z dne 3. septembra t. l., št. 36. (Beograd), prinaša zanimive članke, ki se tičejo obrtništva in njega pokreta. Ta številka popisuje posvečenje novega „Obrtniškega doma“ in njega otvoritev. Dalje: „Politički pregled“, „Privredni život“, posebno zanimiv je članek: „Solidarnost zanatlija“, „Kartel fabrika stakla za prozore i njen uticaj na privredu u Kr. Jugoslaviji“, „Potreba zaštite sitne gradske privrede“, Pitanje okružnih odbora zanatlijskih udruženja“, „Higijenska izložba“, „Ljubljana u jeseni“, ter razne druge manjše članke.

„Obrtniški Vjestnik“ št. 36 z dne 2. septembra t. l. (Zagreb), prinaša razne članke in vesti, ki se tičejo obrtništva in njegovega dela. Vršila se je žalna seja odbora Saveza povodom smrti uglednega obrtnika in blagajnika gospoda Mirka Ferkovića. Dalje „Obrtnici u obranu svojih staleških interesa“, „Kartel tvornica stakla za prozore i njen uticaj“, „Propaganda za ručni rad postolara“, „Objašnjenje Ministarstva financija u pogledu plaćanja luksurnog poreza od strane zanatlija“, „Zašto brijači i frizeri traže maksimiranje cijena“, Rad središnjeg ureda za osiguranje radnika u go. 1933. „Zanatsko stručno školstvo“, „Vesti Znanstve komore u Zagrebu i Osijeku“, XX. „Zagrebački Zbor“, „Porezi“, ter manjše druge savezne vesti.

„Obrtniški Vjesnik“ z dne 9. septembra t. l. št. 37 (Zagreb), prinaša razne zanimive članke, kateri obravnavajo obrtniško delo in njegovo življenje. Ti so: „Definitivno je podijeljena imovina bivše Komore za trgovinu, obrt i industrijo sa Zanatskom komorom u Zagrebu“, „Posveta novog Zanatskog doma u Beogradu“, „Što manjka našim prinudnim Udruženjima“, „Kreditiranje obrtnika“, „Stanje naše privrede“, „U boravku bugarskih privrednika u Zagrebu“, „Vijesti Udruženja zanatlija za grad i srez Zagreb“, „Socijalno osiguranje zanatlija“, „Iz „Doma“ S. H. O.“, „Vesti Znanstve komore u Zagrebu in Osijeku“, „Porez na poslovni promet“, „Zanatsko stručno školstvo“, „Tekstilno odjelenje kod drž. obrtnje škole u Zagrebu“, „Zanatska stručna literatura“, „Porezi“, in drugo.

„Jugoslavenski Stolar“, (Der Jugoslawische Tischler - Jugoslovanski mizar). Izšla je prva številka edinega strokovnega časopisa za obdelavo lesa pod naslovom „Jugoslavenski stolar“, list izhaja v dveh izdajah. Prva v državnem jeziku, katera izhaja v začetku vsakega meseca, druga v nemškem jeziku pod naslovom „Der Jugoslawische Tischler“, ki bo izhajala v sredini meseca. List bo prinašal tudi slovenske članke in razne fotografije in risbe. Važni in zelo poučni so članki: „Nekoliko reči o stručnoj štampi“, „Beljenje drveta“, „Klasična spavača soba, savremena forma“, „Prizori za pritiskivanje“, „Kuhinja“, „Naročite osobine tutkala“, „Garderoba“, „Da li individualnost ili kolektivizam u stanu“, „Uloga vrata za pritiskivanje kod modernog nameštenja“, „Praktična navodila ter namigljaji za delavnico“, „Naša literatura“, „Garnitura u kineskom stilu“, „Vesti“, „Pošta uredništva“ Umjetnički prilog, broj 1 „Buffet“.

Razno

Uredba o komasaciji občin. Beograd 11. septembra. Današnje „Službene novine“ objavljajo uredbo o spajanju občin v Dravski banovini, ki je s tem stopila v veljavo. Po tej uredbi bo v Dravski banovini 360 občin in sicer v srezih Brežice 16, Celje 17, Črnomelj 7, Dolnja Lendava 11, Dravograd 11, Gornji grad 9, Kamnik 18, Kočevje 14, Konjice 7, Kranj 15, Srežka izpostava Škofja Loka 9, Krško 19, Laško 8, Litija 14, Ljubljanska okolica 24, Ljutomer 14, Logatec 12, Maribor desni breg 15, Maribor levi breg 17, Metlika 4, Murska Sobota 19, Novo mesto 16, Ptuj 28, Radovljica 14, Slovenjgradec 9, Šmarje pri Jelšah 15 občin.

Bolgarski gospodarstveniki v Jugoslaviji. Pred kratkim se je večje število gospodarstvenikov iz Bolgarije mudilo v Jugoslaviji in proučevalo naše gospodarske razmere. Ob tej priliki je bilo govora tudi o izmenjavi blaga in splošnem gospodarskem skupnem nastopu. Vseposvodi, kjer so se nahajali bolgarski gospodarstveniki, jih je javnost in naši predstavniki najlepše pozdravljali. Odnegli so ob svojem odhodu iz naše države najlepše vtise.

Zagrebska mestna občina in obrtniki. Gradbeni obrtniki v Zagrebu so poslali mestni občini posebno spomenico, ki našteva v več točkah, kako se je oddajalo dela od strani mestne občine raznim šušmarjem ter navajajo konkretne primere ter prosijo, da jih javnost podpira v njihovem upravičenem boju proti šušmarjem.

Mednarodni kongres obrtnikov v Budimpešti. Letošnji mednarodni kongres obrtništva se bo vršil od dne 14.—19. oktobra t. l. Program kongresa bo vseboval vsa aktualna vprašanja, ki tangirajo obrtništvo.

Uniformiranje davčnih uradnikov in eksekutorjev. S 1. januarjem 1934. bodo morali nositi davčni uradniki in eksekutorji, kadar bodo v službi, posebno obleko. Predpisan je pravilnik, v katerem je točno označeno, kakšna obleka bo morala biti običajna, svečana, zimska in letna.

Dobave in licitacije

Oddaja del pri gradnji in prezidavi objektov na drž. cestah se bo vršila potom licitacije dne 18. septembra t. l. pri tehničnem razdelku Sreskega načelstva v Ljubljani.

Direkcija državne železarne Vreš sprejema do 20. septembra t. l. ponudbe glede dobave 750 m jeklenih vrvi.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 21. septembra t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala in telefonskih naprav.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 21. septembra t. l. ponudbe glede dobave 200 komadov ključavnic in 30.000 kg ovse in 20.000 kg pšenične slame.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 20. septembra t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala, kaučuk materiala, šamotne opeke; do 22. septembra t. l. pa glede dobave stekla.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 21. septembra t. l. ponudbe glede dobave električnih strujomerov, telefonskega materiala in Bosch-sveč.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 22. septembra t. l. ponudbe glede električnega materiala; do 25. septembra t. l. pa glede dobave fotografsega materiala.

Direkcija pomorskega promet v Splitu sprejema do 25. septembra t. l. ponudbe glede dobave kovinskega materiala.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 29. septembra t. l. ponudbe glede dobave verig.

Oddaja dimnakarskih del na vojaških objektih se bo vršila potom ofertne licitacije dne 1. oktobra t. l. pri Komandi ljubljanskega vojnega okrožja v Ljubljani.

Prodaja lesa se bo vršila dne 9. oktobra t. l. pri Direkciji šum brodske imovine občine v Vinkovcih.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Tiskali J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala: Kongresni trg 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje